

PROTOKOL

2024 | YIL 5 SAYI 1

KARADENİZ TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ
STRATEJİK ARAŞTIRMA
MERKEZİ DERGİSİ

**Yerel Yönetimlerde Hesap Verebilirlik:
Sorunlar ve Çözümler**

Nur Şat

**Ortak “Tehlike” Etkisinde İkili İlişkiler:
Ermenistan-Yunanistan İlişkileri ve Türkiye**

Timuçin Arslan

**Kamu Yönetiminin Demokratikleştirilmesi
Yolunda Kamu Denetçiliği Kurumu**

Hatun Korkmaz

**21. Yüzyılda Barış Çalışmalarının
Önemini Anlayabilmek**

Nükhet Güntay

EDİTÖRLER

Doç. Dr. Suna ERSAVAŞ KAVANOZ

Doç. Dr. Abdullah UZUN

EDİTÖR YARDIMCILARI

Öğr. Gör. Fatma NALBANT

Arş. Gör. Dr. Tülay DEMİR

Arş. Gör. Dr. Nisa ERDEM

YAYIN KURULU

Prof. Dr. Bünyamin ER (Yönetim Bilişim Sistemleri)

Prof. Dr. İsmail KÖSE (Uluslararası İlişkiler)

Doç. Dr. Umut ÜZAR (İktisat)

Doç. Dr. Vahit GÜNTAY (Uluslararası İlişkiler)

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin YADİGAROĞLU (Sosyoloji)

İLETİŞİM

Karadeniz Teknik Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, No: 2-06

Telefon: 04623773227

E-Posta: sam@ktu.edu.tr

Web: www.ktu.edu.tr/sam

Yayın Türü:

Ulusal Süreli

**KARADENİZ TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ**

**STRATEJİK
ARAŞTIRMA MERKEZİ**

PROTOKOL DERGİSİ

SAHİBİ

Doç. Dr.
Özgür TÜFEKÇİ

Karadeniz Teknik
Üniversitesi
Stratejik Araştırma
Merkezi Müdürü

KTÜ SAM Protokol Dergisi kamu yönetimi, uluslararası ilişkiler, iktisat, işletme ve sosyoloji başta olmak üzere sosyal bilimler alanında, kısa makalelere yer veren akademik bir dergidir. Kısa makalelerin yanı sıra rapor, derleme, konferans notları, örnek olay, kitap tanıtımı vb. makale dışı yazılara da dergi bünyesinde her sayıda belirli oranda yer verilecektir.

KTÜ SAM Protokol Dergisi Şubat ve Ağustos aylarında olmak üzere yılda iki kez yayımlanır.

Dergide yayımlanan yazılarda belirtilen görüşler yazarlara aittir; Derginin sorumluluğu yoktur.

**KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**
Stratejik Araştırma Merkezi

SAM

İÇİNDEKİLER

Kısa Makale	Yerel Yönetimlerde Hesap Verebilirlik: Sorunlar Ve Çözümler Doç. Dr. Nur Şat	6-13
Kısa Makale	Ortak “Tehlike” Etkisinde İkili İlişkiler: Ermenistan-Yunanistan İlişkileri ve Türkiye Bilim Uzmanı Timuçin Arslan	15-25
Kısa Makale	Kamu Yönetiminin Demokratikleştirilmesi Yolunda Kamu Denetçiliği Kurumu Dr. Öğr. Üyesi Hatun Korkmaz	27-31
Kısa Makale	21. Yüzyılda Barış Çalışmalarının Önemi Anlayabilmek Doktorant Nükhet Güntay	33-40

YEREL YÖNETİMLERDE HESAP VEREBİLİRLİK: SORUNLAR ve ÇÖZÜMLER

Doç. Dr. Nur Şat

Hitit Üniversitesi
nursat@hitit.edu.tr

Geçtiğimiz yüzyılın sonu ile birlikte, kamu karar alma süreçlerini değiştiren ve yönetim fikrinin doğarak uygulanmasını sağlayan gelişmeler ortaya çıkmıştır. Hesap verebilirlik, şeffaflığın ve yanıt verebilirliği sağlayan etkili yönetişimin temel bir unsurudur. Bu alandaki en önemli sorun hesap verebilirlik mekanizmalarının yetersizliğinin sıkça tecrübe edilmesidir. Bu kısa değerlendirme yazısında, yerel yönetimlerin kurumsal yapılarındaki hesap verebilirlik mekanizmalarındaki ara katmanların yetersizlikleri ya da yokluğu ve somut kriterlerin eksikliğini ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yerel Yönetimler, Hesap Verebilirlik, Muhataplık, Sorumluluk, Katılım

1. Hesap Verebilirlik

Hesap verebilirlik, genel anlamda bir kişinin kararlarını ve eylemlerini diğerine karşı sorumlu hissederek açıklama yükümlülüğü taşıması olarak tarif edilebilir. Roberts & Scapens (1985) aileler, arkadaşlık grupları ve örgütler gibi çeşitli sosyal yapılarda davranışları açıklayan nedenler sunmanın gerekliliğini vurgulamaktadır. Glynn & Murphy (1996) ise bireyleri veya grupları davranışlarından sorumlu tutma süreci olarak tanımlamaktadır.

Hizmet sunumunda hesap verebilirlik ve şeffaflığın, yönetişimde ve elbette yerel yönetişimde de temel bir rolü vardır (Kessy, 2020).

Kamu sektörü, Hood'un (1995) da belirttiği gibi, Yeni Kamu Yönetimi kavramının özel sektörden alınması ile hesap verebilirlikle tanışmıştır. Ancak diğer yandan hatırlatılmalıdır ki hesap verebilirlik doğası gereği oldukça karmaşık bir yapıdadır (Sinclair, 1995; Horton, 2006; Caron & Giauque, 2006) ve kolay uygulanan bir kavram değildir.

Dick-Sagoe (2020) hesap verebilirlik hususunda ademimerkeziyetçi yerel yönetimlerle ilgili zorlukları ve başarısızlıkları vurgulamaktadır. Bilhassa gelişmekte olan ülkelerde hesap verebilirlik niteliğinde yerel hizmet sunumu, ademimerkeziyetçilik, şeffaflık ve vatandaşların güçlendirilmesi gibi çeşitli faktörleri de içeren karmaşık bir konudur. Paul (1992), söz hakkı ve kontrol gibi mekanizmaların önemini vurgulamaktadır.

Hesap verebilirlik mekanizmalarının, onlara atfedilenin aksine bir şekilde vatandaş katılımını azaltma ve sonuç üretmemeye dair risklerini önlemek amacıyla sadece kendi başlarına bir hedef olmamaları gerektiğini vurgulayan Ardigó (2019), yerel bağlamlarıyla vatandaş beklentilerini karşılamak ve sorumluluklarını yerine getirmeye odaklanma tavsiyesini sunmaktadır.

Blair (2000), altı ülkede yapılan bir çalışmada yerel yönetişimin demokratik bileşenlerini katılım ve hesap verebilirliğe dayandırmakta; bunların da azami sayıda vatandaşın siyasal faaliyetini desteklemek ve yerel yöneticilerin eylemlerinden dolayı yönetilenlere karşı sorumlu olmalarını sağlamakla mümkün olabileceğini değerlendirmektedir.

Yerel yönetişime özgü hesap verebilirlikte aksaklıklara neden olan çeşitli faktörler bulunmaktadır. Nurlinah (2018) kurumsal düzenlemeleri, sosyal örgütleri ve yerel kültürü; Ramesh (2014), tüm idari düzeylerdeki siyasi ve idari faktörleri; Dhungana (2019), hesap verebilirlik ve müzakere tedbirlerine yönelik sivil taleplerin azlığını; Hossain (2015) ise özerkliği, katılımcı karar alma süreçlerini ve sıkı bir izleme sistemini temel nedenler olarak vurgulamaktadır.

Bu çalışmaların tümü, konunun karmaşık ve çok yönlü doğasını göstererek çözüme yönelik kapsayıcı bir yaklaşımın gerekliliğini belirtmektedirler.

2. Yerel Yönetimlerde Hesap Verilebilirlik Sorunlarına Dair: Yerel Bağlam ile Hesap Verebilirlik Arasındaki Denge

Özerklik ve -yerel siyasetin kavramsal bir birlikteliği olarak- yerel bağlam ile standartlaştırılmış hesap verebilirlik mekanizmaları ihtiyacı arasında bir denge kurmak, etkin yönetişimin sağlanmasında karşılaşılan bir zorluktur.

Bu denge, yerel toplulukların ihtiyaçlarına ve dinamiklerine saygı gösterirken, aynı zamanda genel standartlar ve hesap verebilirlik normlarına uygunluğu sağlamayı gözetmelidir ki yerel yönetimler muhtariyetlerini korurken, ilgili hedeflere ulaşabilsin ve kaynakları etkili bir şekilde yönetebilsin.

Yerel idarelerin özerklik çerçeveleri, seçmenlerle ilişkiler, yerel seçkinlerin rolü ve hamilik ağları ya da bir başka deyişle yerel bağlam unsurları içsel güç dinamikleri olarak ifade edilebilir. Ancak bu içsel dinamikleri, yerel özerkliği potansiyel olarak etkileyebilen yasal ortam, merkezî yönetim ve diğer kamu kurumlarıyla olan ilişkiler gibi dış etkiler olmadan ele almak hesap verilebilirlik hükmünün oluşmasına engel olmaktadır. Bu görmezden geliş yerelleşme ideali yerine yerel seçkinlerin güçlenmesine yol açmaktadır. Yerelleşme ve yerel yönetişimin arzu edilen sonuçlarından sapma potansiyeli oluşmakta, yerel idare yapılarının topluluk çıkarlarını temsil ve hizmet

konusundaki etkinliği hakkında sorunlara yol açmakta, yerel toplumun ihtiyaç ve isteklerini gerçekten yansıtan politikaların etkili bir şekilde uygulanmasının önünde engel olmaktadır.

Yukarıda anılan sorun potansiyelinin giderilmesi; her idari işlem ve eylemin hesabının verilebilirliğinin basit bir muhasebe işleminden ileri gidebilmesi için:

- Özerklik çerçevesinin içerdiklerini ve dışarda bıraktıklarını anlamak, buna müdahil olan sosyal yapıları tanımak,
- Yerel topluluğun karakteristiklerini tespit etmek,
- Seçmenlerle ilişki dinamiklerinin frekanslarını çözümleyebilmek,
- Yerel siyasetin yeniden üretimindeki etkenleri ayırt etmek gerekmektedir.

Böylece, yerel yönetimler hem kendi topluluklarına odaklanabilir hem de genel yönetim ilkelerine ve özellikle hesap verebilirliğe uygun bir şekilde hareket edebilirler. Yerel düzeyde etkin yönetim, katılımıcılığı teşvik eder. Ancak, bu süreçte hesap verebilirlik standartlarından sapma durumunda, genel hedeflere ulaşma ve kaynak yönetimi gibi konularda sorunlar ortaya çıkabilir. Hesap verebilirlik standartlarının yerel idareye, yerel yönetişime katkısı yüksektir. Yerel bağlam, bu standartların hayata uyarlanmasındaki önemli rolü ile dönüştürücü bir etki oluşturabilir. Hem standartları sağlamak hem yerel nitelikleri tanıyarak onları yaşatmak başarıyı belirlemektedir.

3. Ara Katmanların Yetersizliklerinin ya da Yokluğunun Yerel İdarelerdeki Hesap Verebilirliğe Etkileri

Ara katmanlara Mahalle Komiteleri, Danışma Kurulları, Vatandaş İnceleme Panelleri gibi farklı yönetim kültürlerinden örnekler verilebilir.

Yerel idarelerin büyük ölçüde yüz yüze etkileşime dayalı olması nedeniyle, yöre halkının sosyal yapısında hesap verebilirliğin işleyişi için ciddi önem taşıyan ara katmanlar yoksa veya zayıfsa ilgili mekanizmaları zafiyete uğratmaktadırlar.

Yerel toplulukların içinde ara katmanların yetersizlikleri, ya da yokluğu, eksikliği, hesap verebilirlik mekanizmalarını zayıflatmakta; sorumlulukların etkin bir şekilde aktarılmasını engellemekte ve seçmenler arasındaki nüfuzlu kişilerle doğrudan ilişkilerin öncelikli olduğu bir ortamı besler. Bu durum sadece şeffaflığı zayıflatmakla kalmaz, farklı paydaşların yerel yönetişimin karar alma süreçlerine geniş ve kapsayıcı katılımına engel oluşturur.

Ara yapılarıdaki bu eksiklik, hesap verebilirliğin etkinliğini temelden aşındırmakta ve sorumluluğun kesintisiz paylaşımını

zedeleyen bir boşluk yaratmaktadır. Sonuç olarak, seçmen kitlesi içindeki etkili kuruluşlarla doğrudan etkileşimlerin baskın bir rol üstlendiği bir ortam oluşmaktadır.

Hesap verebilirliği etkin bir şekilde kanalize edecek ara katmanlar genellikle gerçek yaşamda ya mevcut değildirler ya da örgütsel kapasiteden yoksundurlar. Bu yapılar ancak kurumsallaştırılmadan örgütsel kapasite kazandırılarak yürütülürlerse yerel idare ile farklı toplumsal çıkarlar arasında bir aracılık görevi üstlenerek hesap verebilirliği yetkinleştirme işlevini yerine getirebilir, içgörü ve geri bildirim sağlayabilirler. Ulus-üstü, ulusal, bölgesel, yerel kararları inceleyerek topluluk çıkarlarıyla dengeli bir yöresel bütünlüğe bağlılığı sağlayabilir, örgütlenme standartlarına dayanarak toplumun farklı kesimlerinin çeşitli ihtiyaçlarını “yerel çıkarda birleşen” katmanlarını soluklaştırmamayı/solgunlaştırmadan savunarak hesap verebilirliği artıran araçlar olarak hareket ederler.

Ara katmanların yetersizlikleri, ya da yokluğu, özellikle kentsel yerel idarelerdeki hesap verebilirlik mekanizmalarının dayanıklılığı açısından derin bir zorluk teşkil etmektedir. Yetersizliklerin, ya da yokluğun maliyeti kuruşlandırılmayacak kadar giriftir. İktisadi ve siyasal bilimler göstermektedir ki bu varlıkların vücuda gelmesi için saf edilecek inşa faaliyetlerinin maliyetleri bile bu maliyetten daha “ekonomik” olacaktır.

Hesap verebilirlik için kanal görevi gören bu ara katmanlar olmadan, baskı ve çıkar gruplarının yerel idarelerle olan doğrudan ilişkileri, gücün aşırı yoğunlaşmasına yol açarak toplum kesimlerinin temsilini ve katılımını sınırlandırır.

Muhataplık Sorunları

Esasen bilinen muhataplar, yerel idarelerin kendileri, yargı sistemi, düzenleyici ve denetleyici kurumlar, sivil toplum, akademik yapılar olarak akla gelmektedir. Mesele, pratiğe dönük olarak etki alanını oluşturacak şekilde hangi konunun, ne düzeyde, hangi paylaşım standartlarında, kiminle çözüleceğine dair bir eylem planının olup olmadığıdır. Bu planın çalışılması için geniş ve katmanlı şekilde toplum katılımını içeren ortak bir çaba, yerel yönetimlerde hesap verebilir muhatapların belirlenmesiyle ilgili sorunların ele alınması ve çözülmesi için çok önemlidir.

Literatürdeki bilgiler, yerel yönetimlerde hesap verebilirlik muhataplarının belirlenmesinde önemli zorluklara işaret etmekte ve ilgili süreci zorlaştıran belirsizliklerin varlığı sıkça vurgulanmaktadır. Bunlara elbette bilgi asimetrisi ve asil-vekil ilişkilerindeki güç farklılıklarının yarattığı zorluklar da eklenmektedir. Bu durumda, bilgiye erişimde veya karar alma süreçlerindeki güç dengesizlikleri nedeniyle hangi aktörlere sorumluluğun atfedilebileceği konusunda zorluklar ortaya çıkabilir.

Yöneticiler açısından, yönetebilecekleri ölçeklerde kalmak üzere, dış ve iç dinamikleri sevk ve idarede ısrar etmeleri, bu konfor alanının dışında kalan katılım için toplumu harekete geçirmekte etkisiz kalmaları; bireyler açınsındansa apolitikliği olumlayan sosyal yapının etkisi ve yanı sıra aktif vatandaşlığın siyasi ve finansal maliyetlerinin talep oluşturmaya yetmemesi gibi sorunlar akla gelebilir.

Belirli yerel idare kararları veya eylemleri için kimin, hangi yaptırımı talep edebileceğini belirleme konusundaki sorumluluk alanları çözümlmelidir. Zira somut kriterlerin, net parametrelerin eksikliği, belirsizliği arttırarak hesap verebilirliğin karmaşık doğasını daha da tehlikeli bir yapıya doğru sürükleyecektir. Şeffaf süreçler, belirsizliklerin üstesinden gelmek ve daha hesap verebilir bir yönetim çerçevesini teşvik etmek için temel bileşenlerdir.

Temeldeki meselenin “hesap verebilirliğin tek başına konu edilmesi” olduğu anlaşılmaktadır. Hesap verilebilirlik kadar, kimin hesap sorabileceği ya da hesabı kimin alacağı da tartışılmalı ve yapılandırılmalıdır. Bu iki yönün aynı frekansta ilerlemesi gerekmektedir. Çünkü “cevabı alınamayan sorular”, “sorgulanamayan cevaplardan” daha evlâ değerlidir. Her ikisi de sorunun birer alt kümesidir.

STK'lar: Hesap Verebilirliğin Uygulanmasında Erozyon

Sivil Toplum Kuruluşları (STK) gerekli yaptırımlardan yoksun olsalar da geleneksel olarak yönetimde uyumu sağlamanın ve dolayısıyla hesap verebilirliğin aygıtları olarak görülmektedirler. Oysa yerel idareler, öncelikle seçmen kitlesi içindeki nüfuzlu kuruluşlarla olan doğrudan, yüz yüze ilişkilerinden kaynaklanan bir baskıyla karşı karşıya kalmakta, bu da yerel güçlendirme yerine yerel elitlerin ve patronaj ağlarının siyasi gücünü destekleyen bir ortamı teşvik etmektedir.

Geleneksel olarak hesap verme sorumluluğunu yerine getirmeye hazır aktörler olarak düşünülen STK'lar, etkinliklerini engelleyen içsel engellerle boğuşmaktadır. Elllerinde güçlü yaptırım imkânlarının olmaması, talep kabiliyetlerini zayıflatmakta ve yerel yönetimleri, öncelikle seçim bölgelerindeki nüfuzlu kuruluşların baskılarına açık hâle getirmektedir. Bu dinamiğin yerel elitlerin ve patronaj ağlarını daha da güçlendirmesiyle yerelleştirilmiş yönetim hedefine ulaşamamaktadır.

Kilit noktalardan biri de “güçlenmiş”, “çıkar veya baskı grubuna dönüşmüş” olanlar dışındaki STK'ların doğasındaki yaptırım zayıflıklarının kabul edilmesidir. Kamuoyu oluşturmak dışındaki rolleri çok sınırlı olan STK'ların yerel idarelerin muhatabı olmaları beklentileri orantısız şekilde yüksektir. Toplum, yerel idarelerin yüksek teveccüh gösterdikleri bu yapılardan fazla bir beklenti içinde olmamalıdır. Yöre

insanlarının daha çok odaklanmaları gereken “yerel ölçekte çıkarları birleşen siyasal bir topluluk olarak” sivil yönetişimi başarmak olmalıdır.

Değerlendirme

Yerelleştirilmiş yönetişimin amaçlanan hedefine dair bu tutarsızlık hakkındaki değerlendirmeyi geliştirmek için yukarıda kısaca anılan zayıflıkların, yaptırımların, uyum zorluklarının, yerel elit baskılarının etkisi gibi bir dizi soru ve sonuçların daha fazla araştırılması gerekmektedir.

Yerel yönetişim için yerel topluluk ve hesap verebilirlik standartlarının dengesini arayan muhatapların isabetle belirlenememesi, hesap verebilirlik aktörlerinin meşruiyeti ve temsil kabiliyetine ilişkin kaygı yaratmaktadır. Mahalle komiteleri mi, muhtarlar mı, yoksa STK'lar mı, gibi önemli adaylara dair cevapların bağlama göre oluşturulamaması hesap verebilirlik zincirindeki boşluğu sürekli kılmakta ve yöre insanlarının siyasal bir birlik olarak güçlenmesini engellemektedir.

- Hesap verebilirlik mekanizmalarının güçlendirilmesi için:
- Yerelliği tesis edecek özgün muhataplar belirlemek,
- Vatandaşların katılımını güçlendirmek,
- Tüm süreci “ne”, “nerede”, “nasıl”, “kimden kime” sorularına bağlı kılmak,
- Yöreyle özgü alternatif muhataplar belirlemek sorunlara çözüm getirebilir.

“Örgütlenmiş sorumsuzluklar” alanının yeniden üretilmesinde ısrar etmek, bunu sorgulamamak, yönetim etkileşiminde bunu bir konfor alanı olarak görmek yerel ölçekteki demokratik yapıyı güçlendiremez. Hesap verebilirliğin, sorumluluk beyanının tam anlamıyla verebilmesi için gereken karmaşık ortamda bu “cevaplanmamış soruları” ele almak ve yerel toplulukları da “cevapları sorgulayabilmeleri” için harekete geçiren, donanımlı, dayanıklı, çevik ve şeffaf bir uygulama çerçevesinin geliştirilmesini önemseyen birey ve kurumların ortak ve sistematik bir çaba göstermesi gerekmektedir.

Kaynakça

- Ardigo, I. (2019). Local government accountability mechanisms. Bergen: U4 Anti-Corruption Resource Centre, Chr. Michelsen Institute (U4 Helpdesk Answer 2019: 9). <https://www.u4.no/publications/local-government-accountability-mechanisms>
- Blair, H. (2000). Participation and accountability at the Periphery: Democratic local governance in six countries, *World Development*, 28(1), 21-39.

https://econpapers.repec.org/article/eeewdevel/v_3a28_3ay_3a2000_3ai_3a1_3ap_3a21-39.htm

- Caron, S., & Giauque, D. (2006). Civil servant identity at the crossroads: new challenges for public administration. *International Journal of Public Sector Management*, 19 (6), 543-555.
https://www.researchgate.net/publication/235291693_Civil_servant_identity_at_the_crossroads_New_challenges_for_public_administrations
- Dhungana, H. P. (2019). The prospect of accountability in local governance in Nepal. *Journal of Management and Development Studies*, 29, 1-19.
<https://doi.org/10.3126/jmds.v29i0.25008>
- Dick-Sagoë, C. (2020). Decentralization for improving the provision of public services in developing countries: a critical review. *Cogent Economics and Finance Journal*, 8, <https://doi.org/10.1080/23322039.2020.1804036>
- Glynn, J., & Murphy, M. (1996). Public management failing accountabilities and failing performance review. *International Journal of Public Sector Management*, 9(5-6), 125-137.
<https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/09513559610146492/full/html>
- Hood, C. (1995). Contemporary public management: a new global paradigm?. *Public Policy and Administration*, 10(2), 104-117.
<https://doi.org/10.1177/095207679501000208>
- Horton, S. (2006). New Public Management: Its impact on public servants' identity. *International Journal of Public Sector Management*, 19(6), 533-542.
<https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/09513550610685970/full/html>
- Hossain, M. A. (2015). Ensuring accountability and transparency at local level finance: a study from sylhet sadar upazila. Bangladesh Development Research Working Paper Series. BDRWPS 25 (January 2015). 1-19.
https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2545151
- Kessy, T. A. (2020). The demand and supply sides of accountability in local government authorities in Tanzania. *Public Integrity*, 22(6), 606-625.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10999922.2020.1739361>
- Nurlinah, N., Haryanto, H., & Musdah, E. (2018). Problem of public accountability in village governance in rural

enrekang, Indonesia. *MIMBAR: Jurnal Sosial dan Pembangunan*, 34(2), 332-340. <https://ejournal.unisba.ac.id/index.php/mimbar/article/view/3578>

Paul, S. (1992). Accountability in public services: Exit, voice, and control. *World Development*, 20(7), 1047-1060. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/0305750X9290130N>

Ramesh, R., Ijhas, M. M., & Dickwella, R. (2013). Accountability, transparency, and corruption in decentralized governance. *Proceedings of the Third International Symposium, SEUSL: 6-7 July 2013, Oluvil, Sri Lanka* 54-62. <https://www.seu.ac.lk/researchandpublications/symposium/3rd/Social%20Sci/Accountability,%20Transparency.pdf>

Roberts, J. D., & Scapens, R. W. (1985). Accounting systems and systems of accountability — understanding accounting practices in their organisational contexts. *Accounting, Organizations and Society*, 10(4), 443-456. [https://doi.org/10.1016/0361-3682\(85\)90005-4](https://doi.org/10.1016/0361-3682(85)90005-4)

Sinclair, A. (1995). The chameleon of accountability: Forms and discourses. *Accounting, Organizations and Society*, 20(2-3), 219-237. [https://doi.org/10.1016/0361-3682\(93\)E0003-Y](https://doi.org/10.1016/0361-3682(93)E0003-Y)

Protokol Dergisi

Çağrı Metni

Protokol dergisi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Stratejik Araştırma Merkezi bünyesinde yayımlanmaktadır. Uluslararası İlişkiler, Sosyoloji, Ekonomi, Kent, Çevre ve Yönetim konuları başta olmak üzere sosyal bilimler alanına dair kısa makalelere yer veren dergi, Şubat ve Ağustos olmak üzere yılda iki kez yayımlanmaktadır.

Kısa makalelerin yanı sıra derginin her sayısında rapor, derleme, konferans notları, örnek olay, kitap tanıtımı vb. makale dışı yazılara da yer verilmektedir.

Dergi, öncelikli olarak ilgili alanlardaki güncel strateji temelli konulara dair tartışmaları okuyucu ile buluşturmayı hedeflemektedir.

Bu bağlamda hazırladığınız çalışmalarınızı bekliyoruz...

Genel yayım ilkeleri ve yazım kuralları için:

www.ktu.edu.tr/sam/protokol

Dergiye yazı göndermek için:

suna.ersavaskavanoz@ktu.edu.tr

**KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**
Stratejik Araştırma Merkezi

SAM

**KARADENİZ
TEKNİK ÜNİVERSİTESİ**
Stratejik Araştırma Merkezi

SAM

PROTOKOL

PROTOKOL

2024 | YIL 5 SAYI 1

KARADENİZ TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ
STRATEJİK ARAŞTIRMA
MERKEZİ DERGİSİ

**Yerel Yönetimlerde Hesap Verebilirlik:
Sorunlar ve Çözümler**

Nur Şat

**Ortak “Tehlike” Etkisinde İkili İlişkiler:
Ermenistan-Yunanistan İlişkileri ve Türkiye**

Timuçin Arslan

**Kamu Yönetiminin Demokratikleştirilmesi
Yolunda Kamu Denetçiliği Kurumu**

Hatun Korkmaz

**21. Yüzyılda Barış Çalışmalarının
Önemini Anlayabilmek**

Nükhet Güntay